МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение на Наредба № 23 от 2020 г. за начина за определяне на размера на възнагражденията на ректорите на държавните висши училища по договорите за управление, сключени с министъра на образованието и науката

1. Причини, които налагат приемането на нормативния акт

С проекта на Наредба се изменя Наредба № 23 от 2020 г. за начина за определяне на възнагражденията, които получават ректорите на държавните висши училища по договорите за управление, сключени с министъра на образованието и науката. Съгласно посочения акт възнагражденията на ректорите по договорите им за управление се състоят от основно месечно възнаграждение и допълнително възнаграждение. Основното месечно възнаграждение се определя като процент (250% или 300% за първата година и 125% или 175% за следващите години) от средното основно месечно възнаграждение за академичната длъжност „асистент" в съответното висше училище. Това възнаграждение е в пряка зависимост от ежегодно определяната минимална основна работна заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища. В изпълнение на чл. 92, ал. 3 и 4 от Закона за висшето образование минималната основна заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища се определя ежегодно с акт на Министерския съвет в размер не по-малък от 125 на сто от средната брутна работна заплата за страната за последните 12 месеца, за които са публикувани официални данни на Националния статистически институт. От 2021 г. до момента тази минимална основна заплата за най-ниската академична длъжност е нараснала над 2 пъти – от 1300 лв. на 2780 лв., което води до подобно увеличение и на основните месечни възнаграждения на ректорите на ДВУ.

За разлика от основните месечни възнаграждения, които нарастват с темпа на растеж на възнагражденията в страната, допълнителните възнаграждения, включени в заплатите на ректорите, не се променят и са в размер на 500 лв., 1 500 лв. или 3 000 лв. месечно в зависимост от годишната оценка за постигане на заложените междинни целеви стойности за изпълнение на политиката на висшето училище. Като постоянна величина, процентът на това допълнително възнаграждение в общата сума на възнаграждението на ректорите ежегодно намалява с увеличаване на минималната основна работна заплата за най-ниската академична длъжност. Това, от една страна, води до изоставане в темпа на нарастване на

възнагражденията на ректорите спрямо темпа на увеличението на доходите в страната. От друга страна, методиката в Наредба № 23 от 2020 г. вече води до абсолютно намаление във възнаграждението на ректорите след първата година, което не следва да се допуска.

2. Цели, които се поставят с предложените допълнения и изменения

Тъй като основното възнаграждение на ректора се определя като процент от средното основно месечно възнаграждение за академичната длъжност „асистент" в съответното висше училище, предлагаме и допълнителното възнаграждение да се определя като процент от него. Процентът да бъде заложен в таблиците на чл. 7, ал. 1 и ал. 2 на Наредбата, като по този начин допълнителното възнаграждение на ректора ще нараства пропорционално на нарастването на средната заплата на асистентите в съответното висше училище.

3. Очаквани резултати от прилагането на проекта на наредба

В резултат на изменението на Наредба № 23 от 2020 г. допълнителното възнаграждение на ректора ще нараства пропорционално на нарастването на средната заплата на асистентите в съответното висше училище. При запазване на годишната оценка за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище, възнагражденията на ректорите няма да намаляват в абсолютна стойност спрямо предходната година.

4. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. Съгласно чл. 2 на Наредбата средствата за възнагражденията са за сметка на бюджетите на висшите училища.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Проектът на акт не въвежда норми на европейското право, поради което не се изготвя справка за съответствието му с него.